

Ενότητα και διαιρέσεις μέσα στην Εκκλησία

Ορθοδοξία / Ιερός Άμβων

Ιωάννης Καραβιδόπουλος, Ομότιμος Καθηγητής Ερμηνείας της Καινής Διαθήκης, Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ.

Η αποστολική περικοπή της Κυριακής από την Α΄ προς Κορινθίους επιστολή του Απ. Παύλου είναι σε μετάφραση η εξής:

«Και τώρα, αδερφοί, σας ζητώ, στο όνομα του Κυρίου μας Ιησού Χριστού, να είστε όλοι σύμφωνοι μεταξύ σας και να μην υπάρχουν ανάμεσά σας διαιρέσεις, αλλά να είστε ενωμένοι, με μία σκέψη και με ένα φρόνημα. Αυτό το γράφω, αδερφοί μου, γιατί με πληροφόρησαν για σας άνθρωποι της Χλόης ότι έρχεστε σε προστριβές μεταξύ σας. Θέλω να πω ότι ο καθένας σας λέει κάτι διαφορετικό. Ο ένας λέει: «Εγώ είμαι του Παύλου», ο άλλος: «Εγώ είμαι του Απολλώ», ένας άλλος: «Εγώ είμαι του Κηφά» και κάποιος άλλος: «Εγώ είμαι του Χριστού». Διαμοιράστηκε, λοιπόν, ο Χριστός; Μήπως είναι ο Παύλος που πέθανε πάνω στο σταυρό για να σας σώσει; Ή μήπως στο όνομα του Παύλου έχετε βαφτιστεί; Ευχαριστώ τον Θεό που δε βάφτισα κανένα σας εκτός από τον Κρίσπο και το Γάιο. Έτσι δεν μπορεί να πεί κανείς πως τον βάφτισα στο δικό μου όνομα. Ναί, βέβαια, βάφτισα και την οικογένεια του Στεφανά. Εκτός απ' αυτούς, όμως, δεν θυμάμαι να βάφτισα κανέναν

άλλο. Η αποστολή που μου όρισε ο Χριστός δεν ήταν να βαφτίζω, αλλά να κηρύττω το ευαγγέλιο, χωρίς σοφά και περίτεχνα λόγια, ώστε ο θάνατος του Ιησού Χριστού στον σταυρό να μη χάσει το περιεχόμενό του» (Α΄ Κορ. 1,10-17).

Καταρχήν πρέπει να τοποθετήσουμε την περικοπή στη συνάφειά της και να παρουσιάσουμε το πρόβλημα που απασχολούσε την εποχή της συγγραφής της επιστολής τους χριστιανούς της Κορίνθου.

Η Κόρινθος ήταν ο τελευταίος σταθμός του Αποστόλου στην Ελλάδα κατά τη δεύτερη ιεραποστολική του περιοδεία. Σε λίγο θα ξεκινήσει για την τρίτη περιοδεία που θα τον ξαναφέρει στην Ελλάδα. Στην αρχή της δεύτερης περιοδείας έμεινε τρία χρόνια περίπου στην Έφεσο κι εκεί πληροφορήθηκε από ανθρώπους της Χλόης, κάποιας εύπορης προφανώς χριστιανής της Κορίνθου που είχε στην υπηρεσία της προσωπικό καθώς και από επιστολή της Εκκλησίας της Κορίνθου ότι η Εκκλησία αυτή συνταρασσόταν από ορισμένα προβλήματα και αντιμετώπιζε ερωτήματα.

Κάπως αναλυτικότερα, κατά τις πληροφορίες των απεσταλμένων της Χλόης, στην Εκκλησία της Κορίνθου δημιουργήθηκαν μερίδες που η κάθε μία διεκδικούσε για τον εαυτό της ως ηγέτη έναν απόστολο («Ο ένας έλεγε: «Εγώ είμαι του Παύλου»,

ο άλλος: «Εγώ είμαι του Απολλώ», ένας άλλος: «Εγώ είμαι του Κηφά» και κάποιος άλλος: «Εγώ είμαι του Χριστού»). Φαίνεται ότι πολλοί Κορίνθιοι, ενθουσιασμένοι από τη μόρφωση και τη ρητορικότητα του Απολλώ (που «καταγόταν από την Αλεξάνδρεια· ήταν προικισμένος ρήτορας και ήξερε καλά τη Γραφή.», Πραξ.18,24), τον παραδέχονταν ως ηγέτη τους συγκρίνοντάς τον ίσως με τον Παύλο, που αναγνωρίζει ο ίδιος αλλού στους Κορινθίους ότι είναι «αδύνατος στον προφορικό λόγο, όχι όμως και στη γνώση» (Β΄ Κορ 11,6). Οι αυστηροί εξ Ιουδαίων προερχόμενοι χριστιανοί της Κορίνθου δέχονταν ως αρχηγό τους τον Απ. Πέτρο, ο οποίος ήταν γνωστός για την ηγετική θέση του στην πρώτη Εκκλησία των Ιεροσολύμων, αλλά στην Κόρινθο βέβαια δεν είχε μεταβεί. Άλλοι χριστιανοί καυχόνταν ότι ανήκουν στον ιδρυτή της Εκκλησίας τους Απ. Παύλο. Τέλος, μία μερίδα διακήρυσσε ότι σε κανένα από τους αποστόλους δεν ανήκει αλλά απευθείας στον Χριστό. Δεν πρόκειται πάντως περί αιρέσεων ή σχισμάτων αλλά περί ομάδων, οι οποίες έδειχναν θαυμασμό και εκτίμηση σε έναν απόστολο, που τον θεωρούσαν ανώτερο από τους άλλους- πράγμα σύνηθες για τους Έλληνες, τότε αλλά και σήμερα!

Ο Παύλος αφιερώνει τα 4 πρώτα κεφ. της επιστολής για να καταπολεμήσει τη διάσπαση της ενότητας της Εκκλησίας της Κορίνθου. Θεωρώντας σαν πιο επικίνδυνη την ομάδα που διεκδικούσε ως αρχηγό της τον Απολλώ (πιθανώς σ' αυτήν ανήκαν όσοι είχαν φιλοσοφική παιδεία), στρέφεται συχνά εναντίον της ανθρώπινης σοφίας και καυχήσεως για να υπογραμμίσει πως «ο,τι ο κόσμος αυτός θεωρεί σοφία, είναι μωρία στα μάτια του Θεού» (Α΄ Κορ. 3,19) και ότι ο σταυρωμένος Χριστός, όσο και αν φαίνεται «σκάνδαλο» για τους Ιουδαίους ή

«μωρία» για τους Έλληνες, είναι για τους χριστιανούς «του Θεού η δύναμη και του Θεού η σοφία» (1,24). Η ύπαρξη μερίδων στην Εκκλησία της Κορίνθου, θέλει να πεί ο Παύλος, μαρτυρεί ότι οι Κορίνθιοι χριστιανοί δεν κατέχουν «το σοφό σχέδιο του Θεού» (2,7), αλλ' είναι ακόμη νήπιοι, σαρκικοί και ατελείς και δεν ένιωσαν την συγκλονιστική σπουδαιότητα της σταυρικής θυσίας του Χριστού. Επιπλέον οι χριστιανοί αυτοί δεν έχουν αγάπη, τον ύμνο της οποίας πλέκει ο Παύλος στην ίδια επιστολή (κεφ. 13). Κατόπιν προσθέτει ότι οι απόστολοι, που κήρυξαν η που εργάστηκαν στην Εκκλησία της Κορίνθου, είναι «διάκονοι» του Χριστού, βοηθοί και συνεργοί στο έργο του, «υπηρέτες του Χριστού και διαχειριστές των μυστικών βουλών του Θεού» (4,1), είναι απλά όργανα, καθόσον «ούτε αυτός που φυτεύει είναι κάτι, ούτε αυτός που ποτίζει, αλλά εκείνος που φέρνει την αύξηση, ο Θεός» (3,7). Ο απόστολος μιλάει σε γλώσσα αυστηρή. Ως ιδρυτής της Εκκλησίας της Κορίνθου αισθάνεται την υποχρέωση αλλά και το δικαίωμα να αποτρέψει κάθε απόπειρα φθοράς και διάσπασης της ενότητας του «ναού του Θεού»· μιλάει όπως ο πατέρας στα παιδιά του. Εκείνο που ενδιαφέρει τον Παύλο είναι η ενότητα της Εκκλησίας της Κορίνθου και γενικά η ενότητα της Εκκλησίας του Χριστού. Η διάσπαση δηλώνει απουσία του Πνεύματος του Χριστού. Η διάσπαση είναι εξ ορισμού αντίθετη προς την έννοια και την πραγματικότητα της Εκκλησίας. Και, για να χρησιμοποιήσουμε μία χαρακτηριστική έκφραση του αγίου Ιωάννου Χρυσοστόμου:

«Το γαρ της εκκλησίας όνομα ου χωρισμού, αλλά ενώσεώς εστι και συμφωνίας όνομα» (Ερμην. εις Α΄ Κορ, PG 61,13).

Από τη Β΄ προς Κορινθίους επιστολή συνάγουμε ότι δεν φαίνεται να υπήρξε συνέχιση αυτής της καταστάσεως στην Εκκλησία της Κορίνθου.

Παρόμοια προβλήματα συνάντησε η Εκκλησία του Χριστού στην πορεία της ιστορίας της καθόσον αποτελείται από αδύναμους ανθρώπους. Είναι μεν θείος θεσμός αλλά με μέλη ανθρώπους. Η χάρη του Θεού που είναι δυνατότερη από την ανθρώπινη ασθένεια εύρισκε τρόπους να δίνει λύσεις, είτε φωτίζοντας κάποιους υπεύθυνους ηγέτες να δίνουν απαντήσεις, είτε οδηγώντας τους σε Συνόδους όπου συζητιούνταν τα ανακύπτοντα προβλήματα και βρισκόνταν οι λύσεις. Μία πρώτη τέτοια Σύνοδος συγκλήθηκε στα Ιεροσόλυμα, για την οποία μας πληροφορούν οι Πράξεις των Αποστόλων (κεφ.15), αλλά και στη συνέχεια η ιστορία της Εκκλησίας μας κάνει λόγο για Οικουμενικές Συνόδους, όπου αποφαιζόταν η διατύπωση της πίστεως (τα δόγματα) η αντιμετώπιση πρακτικών θεμάτων.

Σε μας σήμερα τι μήνυμα απευθύνει η αποστολική περικοπή;

1. Η ύπαρξη προβλημάτων μέσα στην Εκκλησία είναι αναπόφευκτη ένεκα της

ανθρώπινης αδυναμίας, δεν οδηγεί όμως κατ' ανάγκην σε διάσπαση της Εκκλησίας.

2. Τα μέλη της Εκκλησίας αποτελούν «Ναό του Θεού» και κάθε προσπάθεια διασπάσεως της ενότητας αυτού του Ναού μαρτυρεί ότι οι υπαίτιοι της διασπάσεως δεν είναι συνδεδεμένοι με τον Αρχηγό και θεμελιωτή της Εκκλησίας Ιησού Χριστό.

3. Ο πνευματικός ηγέτης των πιστών πρέπει να οδηγεί τη σκέψη και τη ζωή τους στον Χριστό, αποφεύγοντας τον πειρασμό να παρασυρθεί από την ανθρώπινη αδυναμία της προσκολλησεώς τους στο πρόσωπό του.

4. Ο,τι και αν συμβεί στη ζωή της Εκκλησίας, οι πιστοί πρέπει να είναι βέβαιοι ότι η Χάρη του Θεού δεν θα αφήσει να εξαλειφτούν οι σωστικές συνέπειες του Σταυρού και της Αναστάσεως του Χριστού.

πηγή: www.agiazoni.gr

<http://bit.ly/2GWGErQ>